

Dynamika v produktivitě mláďat vybraných druhů ptáků na dvou lokalitách v letech 1953–2017 na základě kroužkovacích dat

V bakalářské práci se autorka zabývá aktuální otázkou dlouhodobých změn v produktivitě mláďat u ptáků. Pomocí lineární regrese testuje meziroční trendy v produktivitě, kterou vyjádřila průměrným počtem okroužkovaných mláďat. V práci jsou takto zpracovány kroužkovací údaje 12 druhů ptáků z okresu Ústí nad Orlicí a Pardubice z období několika desítek let. Výsledky autorka porovnávala se závěry ostatních vědeckých prací.

Práce respektuje strukturu vědeckého textu, obsahuje všechny náležitosti a je psána čtenářsky přívětivou formou. Rozsah a množství citací je adekvátní zvolenému tématu a požadavkům na bakalářskou práci. Většinu citací tvoří odborné anglické články. Přestože lze předpoklad lineárních trendů v některých případech považovat za příliš zjednodušující, umožnil tento analytický přístup porovnání výsledků napříč studii. Výsledky jsou prezentovány přehledně a věcně správně. Grafické výstupy obsahují všechny náležitosti. Je ovšem otázkou, zda je nutné rovnice lineárních regresí v grafech zobrazovat s přesností na 4 desetinná místa, a to i u neprůkazných trendů. Kapitola Úvod seznamuje čtenáře s teorií, která je zásadní pro téma práce. Výsledky jsou detailně porovnány s výsledky ostatních prací v kapitole Diskuse.

K práci mám několik připomínek.

- 1) Autorka si klade za cíl, cituji: „...zjistit, zda jsou obdobné trendy detekovány v různém prostorovém měřítku a tedy, zda je vliv různých faktorů v jiných zemích důležitý i na lokální úrovni“. Přestože v kapitole Diskuse celkem detailně porovnávala výsledky své práce s ostatní literaturou, aspektem prostorového měřítka a porovnáváním lokálních výsledků s výsledky často národními se bohužel hlouběji nezabývá. Není tedy jasné, co přesně autorka myslí tvrzením z posledního odstavce kapitoly Diskuse, cituji: „Díky výsledkům této práce lépe rozumíme trendům v produktivitě mláďat na mezidruhové a lokální a mezistátní úrovni.“
- 2) Oceňuji kritické zhodnocení možných metodických problémů spojených s analýzou kroužkovacích dat. Velmi opatrný bych ale byl s interpretací výsledků u čejky chocholaté, typického zástupce nekrmového druhu. Mláďata hnízdo opustí během několika hodin po vylíhnutí. Nelze tedy předpokládat, že velké množství jednotlivě okroužkovaných mláďat spolehlivě reflektuje skutečný počet úspěšně vyvedených sourozenců.
- 3) Značná taxonomická pestrost studovaných druhů a topografická pestrost studijního území by zasloužila detailnější popsání kroužkovacích lokalit pro jednotlivé druhy. Jisté nebyly všechny druhy kroužkovány rovnoměrně po celé ploše studijního území. Popis druhů naopak obsahuje aspekty biologie, kterými se autorka dále v textu nezaobírá a k tématu se navíc vztahují pouze okrajově.
- 4) Není jasný klíč řazení druhů v textu. Je zjevné, že druhy nejsou prezentovány ani v posloupnosti abecední, ani taxonomické.

- 5) Množství překlepů a krkolomných obrátů působí sice rušivě, neodvádí ovšem nijak zásadněji pozornost čtenáře. Je škoda, že autorka neuhlídala jednotnou prezentaci desetinného oddělovače. Většinou je použita čárka, místy ale také tečka. V použité literatuře jsou některé názvy časopisů zkráceny, jiné citovány v plném znění. Nejednotné je také používání krátké a dlouhé pomlčky.
- 6) Výsledky Tukeyho testu nepatří do kapitoly Statistická analýza, ale do kapitoly Výsledky.
- 7) Je zavádějící použít formulaci typu „...protože (ptáci) vědí, že je zvládnou uživit.“

Přes uvedené výhrady považuji práci za zdařilou a doporučuji ji k obhajobě. Velmi kladně oceňuji iniciativu zpracovat velké množství kroužkovacích dat jednoho z předních východočeských ornitologů, pana Františka Štancla a tímto způsobem připomenout jeho obdivuhodné kroužkovacímu nasazení.

Otázky pro autorku:

- 1) Lze na základě výsledků vyvodit nějaký vztah mezi kroužkovací aktivitou (ve smyslu ročního počtu kroužkovacích dnů) a průměrným počtem okroužkovaných mláďat?
- 2) Lze obecněji shrnout shodu mezi trendy detekovanými v lokálních a národních studiích? Lze faktory důležité na národní úrovni považovat za určující i pro trendy v produktivitě na lokální úrovni?

V Chlumci nad Cidlinou dne 13.1.2022

RNDr. Jan Hušek, Ph.D.